

نومرو : ۷۰

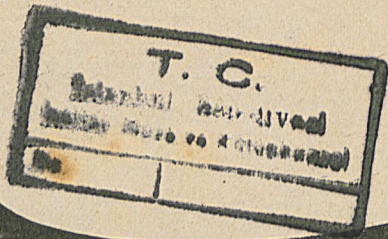
اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده

دائرة اجتهاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم

نجشبنه کونلری چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرهای صفا

۴ تموز ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۴۰۰ غروش ۲۵ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

جلال نوری بکک اثر عالمانه سندن بحث ایدہ بیلیمک ایچون
بو، کندی کندیمه یاپدیغم برتسلی، بلکه برسیغورطه در؛
معفو کورولسون .

محترم مؤلف ؛ اردودن ، دونمادن اول قادینلرک
اصلاحی دوشونمک لازم اولدیغنه قناعت ایتدیکی ایچون
ملت اسلامیہ نك نصفی تشکیل وانسال آتیہی تولید
ایدہ جک اولان نسوانمک اساسات حقیقیہ اسلامیہ موافق
بر صورتده ؛ یالکز اسیری بولندیغمز غنعات وعادات
مستہجنہ منزی ترک ایدیورمکله ناصل تعالیرینه یاردم
ایدہ بیله جکمزی بو حکمانہ ائردہ ارانہ ایدیور .
اجتهاداتک ممنوعیتی ، حریت فکریہی سلب ایله یرک
مسلمینی جدا آجینه جق ، آغلانہ جق برحاله کتیرمشدر .
حالبوکه «اسلامیت اتم شرایعدر ؛ اونک متزلزل اولماسی
لازمدر . ومادامک اسلام انحطاطده در ، دیمک اولیورک
اهل اسلام قواعد واساسات اسلامیہ دن اوزا قلاشمشدر ،
اساسات حقیقیہ اسلامیہ یه یکیدن تقرب ایچون ایسه
اجتهاداتدن ، اجتہادات جدیددن باشقه چاره یوقدر .
باب اجتہادک قاپانمہ سی . بزم ایچون باب حیاتک ، حق جانک
قاپانمہ سی دیمکدر . زیرا عالم ، عالم تکاملدر .
سایانلری ، یورونلرک کچہ جکی ایسه اگ ابستدائی بر حقیقتدر
نہ قدر شایان تأسفدرک بو بسیط حقیقی بیله ادراک
قبول اتمہ یور . بز ، یوزلرله سنہ اولکی وسائطلرله
بو کونکی جمعیت منزی اداره ایتمک ایستہ یورزکہ بونک ، رفاچ
عصر اولکی دونما منزی تشکیل ایدن قادر غالرک کورکلری
ایله صوک سیستم بر دریدنوطی تحریکک چالشمقدن فری
یوقدر .

جلال نوری بکک عالم اسلامده اسارت فکریہ نك
الغاسی ایچون عمومی بر جریان حاصل اولدیغنه
قانع بولنویور .. « عمومی » قیدی بولنمہ نہ بنده قانع
بو مرکزده در . فی الحقیقه صوک بر سنہ در ؛ خاصہ
حریدہ کی فلاکت اخیرہ منزدن صوک برہ بر انتباه ، بر تیقظ
کورولویور ؛ اولجہ سویله مکدن قورقدیغمز شیرلی شمدی

اورتاده کی خانم افندی بر کرہ اطرافنه باقدی . صوکره کیده .
جکلری یرہ توجیه نکاه ایتدی . در حال سیکیرلنہ رک پرحدت
فوران ایتدی ؛ نہ دیمک ، بک افندیلر آشاغیده ییدیلر ، خانلرہ
بوراسنی بیراقکز : آمان آمان ، بز اولیله قارائلق یرلردہ
یک ییہ میز . دیدی . عودتہ باشلادیلر . غارصونلرک رجاسنہ
یوق یوق . ایستہ میز . جوانی وریورلردی . دوعروسی بن
بوکبار خانم افندیلرک تنقیدلرینہ تماماً اشتراک ایدہ رم . چونکہ
ہر یردہ اک فنا یرلر اونلرہ تخصیص اولونویور . اونلر اودہ
محبوس ، سوقاقدہ محبوس ، لوقانطہدہ محبوس ! ... شہر امینی
حضرتلری بو مسئلہی حل ایتلیدرلر !

* *

خواجہ مرحوم برکون کندیسنہ دوقوز آرشینلق برکفن
آلمش ، صاریق یاپوب باشنہ صارمش .. قاریسی اعتراض ایدنجہ
دیمش کہ :

- نہ وار ؟ سن ہر کون سوقاغہ چیقہدجہ اورتونو .
یورسکدہ قرقیلدہ برکرہدہ بن باشمہ دولاسام نہ اولور ؟
برآزدہ بن آلیشام !

ارتوضی

تقییر آثار

قادینلر من

جلال نوری بکک (قادینلر من) اثری مناسبتیلہ

جلال نوری بک ، بو بویوک محرر تجددکار بزم
یکی بر اثر ، یکی بر موعظہ تکامل ویریور . (شمال
خاطرہ لری) ، (تاریخ تدنیات عثمانیہ) ، (مقدرات تاریخہ) ،
(اتحاد اسلام) و (حوائج قانونیہ من) ناملرینی طاشینیان
مخلدات فکریہ دن صوکره بویکی اثر ؛ یکی بر لطف ،
یکی بر ارشاد خلاصکاردر .

بو اثر یکانہ نك انتشاری عقبنده ادبا ، علما
ومتفکرینمک صدای شکرانی ، ہیچ اولمازسہ مطالعات
وملاحظاتی بکلہ دم . بو ، ہر ای شیئی قارشیلماقدہ
کچیکن سس ، مع التأسف چیقہدہ تغد ایدیور . رجال
ادبیہ ، علمیہ وفکریہ من ، کندی سکوت مغنیدارلریلہ
موقعلرینی بزکنجلرہ ترک ایدیورلر ؛ بناءً علیہ معاصی
قلمیہ منزدن بزدن زیادہ اونلرک مسئول اولماسی ایجاب ایدر .

قسماً اولسون سويله يوزر؛ بوايسه اولدقجه اميد بخشد. ايشته «قادينلر من» محرری بو حالت روحيه يه كوه نهر ك قارلرينه و خصوصيله كنديلر ندن اسلامك استخلاصى ايچون يك بويوك ايشلر اميد ايتديكي (!؟) علمای كرامتلك پيش نظر امعانه بواعو جاجلى وشايان مرحمت مسئله يي وضع ايدىيور؛ وكتابنك بر برنده ديور كه «خواجه لردن بر صداى تجدد بكلم. آنلك مجددلكى بزجه يك ملتزدر. انصاف ايله دوشونسونلر. اساسات احمديه يه مراجعت ايتسونلر و آنلر بو حاله قارشى قيام جرائنده بولنسونلر؛ تجدد او طرفدن كاپر سه خيرلى اولور؛ كلز سه واقعا يه تجدد و انقلاب مقدردر، فقط تفرقه اى برشى دكلدر. اسلامى ضعيف دوشور.»

قارئن محترمه نك مسئله يي لايق اولدينى جديتله تلقى ايله جكلرينه اميد وار ايسه مده علمای كرامتلك بر قسم اقلى استثنائيله جك اولور سه اكثريت خواجكانمرك محترم جلال نورى بكى بر خادم، دكل، بر هادم شريعت كى تلعين ايتكه متجاسر اوله جقلى ظنده بولنديغمى كشمه حاجت كورده م. بناءً عليه - حسن ظن ايله ده مأمور اولديغمز ايچون - خواجه افنديلرك اجابت عاقلانه لرينه بر مدت انتظار ايتدكدن صوكره، اونلرك خلاصندن اميدى كسوب، ملتلك كنچ و اقور يازار اولاديله بوانقلاب خيرى وجوده كتر مكه چاليشمق قابل و مشر اولدينى امينديم. آزيغمزه اهميت ويرمه مى، كه نه عنعنات ايله اويوشوب قالمش يوز كشي يه ايمان تجددله قلبى چاربان بر كشي فائقدر.

قادين؛ قهر، حبس، جبر و تضيق آتنده محافظه عفت دكل؛ آلدېنى تربيه و طرز تفكرى سايه سنده كندىنى قوروماليدر. باشقه لرى طرفندن محافظه ايدىلن، رشيد صاييلماز؛ حالبوكه اسلام قادينى نظر شرع ميننده نابالغ دائمى دكل، رشيددر؛ مكلفيندر؛ وار ككه حقوقاً مساويدر. بزم عنعنات ظلمه و وحشيه من آنى فضولى اوله رق اسير و حجر ايدىيور؛ اسلاميله قابل توفيق اوليان بو حال بر ضرردر. ضرر ايسه ازاله اولنور.

خرستيانلغه كلنجه: «او-اسلاميتك خلافتنه اوله رق- قادينى يك فنا كورور؛ «نوع بشر ك فلا كتنه سبب اولان بر قاديندر (حوا) اصل عقيدة نصرانيه موجبنجه نكاح بر قباحتر «قادين، محجوردر. هله فرانسر حقوقى نظرنده قادين اولنمده دن اول پدريتك، اولندكدن صوكره زوجنك عادتاً اسيريدر. خريستيانلق قادين ايچون بو قدر غير مساعد اولدينى حالده اونلر، سويه نسوانى يو كسلته رك هر سنه بر آز دها قيود و قوانينى كنيشله تيورلر. بزده ايسه - دين مينه مغاير اوله رق - اونلرى كيتدكجه دها زياده فداى جهالت و جهلا ايدىيور. محترم اديمز حمدالله صبجي بكك ديدىكي كى: «بز حكومتك اُك يو كسك طبقه سندن، خلقك اُك پست صنفلرينه قدر، مملكت مزده اسلام قادينى عليه غايت صادق بر اتفاق عقد ايتمش.»

«مقدمه» دن صوكره، جلال نورى بك «تاريخده و مختلف ملى كتلرده قادين» سر لوحه لى بر مقاله عالمانه ايله قادينى اقوام سالفه نك نه صورته تلقى ايتديكى عريض و عميق، بر تتبع جدى يه استناداً يازييور: تعدد زوجاتك سببى قديمده ار ككلرك عربده سبيله چوق تلف اولمه لرى يوزندن قادينلرك عدداً فضله لغنه حمل ايدىيور؛ و موقع حقوقيسى دخى شو صورته تعريف ايله يور: «اسكيدن عموميت اعتباريله قادين نما كتر مى لازم كلن بر مال مقوم تلقى اوليوردى و بواعبار ايله بر بدل مقابلنده كراليردى و بلا رخصت كنديسى اغياره تسليم ايدرسه صاحبك حقوقه تجاوز ايتديكندن قاعده جزايه چارپد يريليردى.» شو تعريف ايله بزم، قادينى بو كونكى تلقيمز آراسنده فرق اولمدينى ايچون اقوام سالفه و وحشيه نك حالت روحيه سنى شو بولنديغمز يكر منجى عصر مدنيتده تمثيل ايتديكمزه قناعت ايدىيورم.

قادينه رعايت و حرمت، معارفك ترقيسييله ترايد ايله جكى پروفيسور بوخنرك تحت اعترافنده بولنان بر حقيقت تاريخيه اولديغندن جهل و نادانى بولو طبرى انشالله سهاى ممكندن طاغيلنجه قادينلر مزده شرعاً،

عقلاً و اخلاقاً لایق اولدقلری مرتبه اصعاد اولنه جقلردر.
جلال نوری بکک - اساس اعتباریله - بو اثر کزیده سی
ایکی قسمدر . برنجی قسم ؛ عمومی اعتباریله قادین
مسئله سندن ، قادینلک تاریخندن ، اجتماعیات و فن نقطه
نظرندن قادیندن ، ازدواجندن ، مناسبات جنسیه دن ،
عائله دن باحث اولوب بو قسمک وظیفه سی فکر قارئ
قادین مسئله سیله اولدجه استیناس ایتدیرمک وایکنجی
قسمه حاضر لامقدردر . ایکنجی قسم بزم قادینلرمزک
حیات ناروالرندن بحث ؛ و بر چوق مناسبتسز عنعنات
و اخلاق ایله طرز تربیه یی تنقید ایدر . بو قسم « قادینک
تربیه سی و وظیفه تربیتکاریسی » سرلوحه سیله باشلیور :
بزم محتاج اولدیغمز ، اوروپاده کی فیه منستلرک تخیل
ایتدکلری سیاسی واریاب قندن قادینلر اوله یوب والده ،
زوجه ، مربیه و انسال آتیه یی یتشدیره جک جدی تربیه
آلمش قادینلردر ؛ ومع التأسف ایشته بو قادینلر بزم
ملکتنده یتیشه میور .

شمدی یه قدر یوکسک طبقه یه منسوب اولان قیزلرمزه
اوروپا تربیه سی دیه یوتدوریلن ، « مون مارتر » اخلا -
قسزلغندن باشقه برشی دکلدردر . بعض ناقص - معلومات ،
متفسخ - اخلاق ، وطنسز ، عائله سز سرسریلر ؛ اؤ کبار ،
اؤ زنکین عائله لرمزک نزدینه مربیه صفتیله کیره رک
قیزلرمزی اضلال و کنیدیلرینه اوروپا تربیه سی دییه
زوپه لک تعلیم ایدیورلر . ادبیات غربیه ظنیله اوقودقلری
کتابلر ایسه بحق اضلالیات اطلاقه شایان وهرادبلی
آدامک اوقومقدن حیا ایده جکی هذیانلردر . آراده ،
صرده ای اثرلر اوقوسه لر بیله کندی سویه لرندن پک
یوکسک اوله سی اعتباریله بو اثرلری ده هضم ایده میورلر ؛
وجلال نوری بکک دیدیکی کبی « بو قیل نسوانمز
فرنکلشه میور ؛ ترککلرینی محافظه ایده میور ؛ بو کیلر
بلا انقطاع صیقیلورلر و فرجه بولور بولماز رذالته
باشلیورلر . ایشته بولورده زیتالیه دن ده هیچ بر تأثیر
اجرا ایتیمان پول دوقوق (علیه اللعنه) آقسرایده ،
نشاناتشده قونداجیق ایدیور . »

بو خدای نابت یتیشن قیزلردن بری برکون اوله نیور ،
برعائله تشکیل ایدیور . ارکیکده اساساً کنیدیسندن
دها یوکسک - سویه ده اولدیغی ایچون درحال مقابل
زوپه لکلر ، اخلاقسز لقلرباشلیور . آرتق سز بو عائله دن
متانت ، ابدیت امید ایده بیلیرسه کز عشق اولسون .
غربی بونلر ، ملکتمزده اوروپا معاشرتی تمثیل ایتدک
ذهابنده بولنیورلر . حالبوکه اوروپا ؛ کوردیکمز و تقدیر
ایتدیکمز ترقی ، تکامل و مدنیتی آنجق عائله اصولسک
رصانت و استقراریله قزانمشدر .

عائله اصولمزک اصلاحی ایچون اوله ، زوجینک تحصیل
و تربیه سنه اعتنا ؛ ثانیاً ، تعدد زوجات ، استفراش و طلاق
اصوللرینک انضباط تحت آلمه سی و اؤ مهمی اوله رقد
شمدیکی طرز ازدواجری بر شکل عاقلانه یه ارجاع ایتدک
ایجاب ایدر . ایشته آنجق اوزمان بزده اوروپانک تعالیم
سبب اولان « عائله عصری » نه قاووشمش اوله بیلیرلر .
اولا تحصیل و تربیه یه اعتنا ، دیعشدم : بزمده ای ،
کوتی ، کنیدیمزه مخصوص اولجه بر تربیه من واردی ، یارب
عصر دنبری جمعیمز چورومکه باشلادی ؛ اوروپا اصوللر
قبول ایده مه دک ؛ کندی عاداتمزی محافظه یه ده ایتدک
بولامادق . ارککلرمزک بوتدنیا قی طبعیتیه اسیرلری اولان
قادینلرینه ده سرایت ایتدی . « اون بش ، اون سکر
سنه دنبری اوروپا (دها دوغروسی فرانسه) غیبه
منطلق بر صورتده قادین عالمزده تأثیرینی کوستردی .
فرنک تربیه سی ، اصولسز ، قاعده سز ، تدریجی
آرامزه کیردی . اوراسیسته منی هضمده کوجلک چکلک
بو تأثیر ایله عادات قدیمه شرقیه ده (اساساً تفسخ ایتدکی
ایچون) براقلدی . حاصلی برعجوبه اجتماعیه اولدق .
ارککلرمز ؛ ترککی بکنمز ، مدنیتدن اورکدر ؛ خام
نینه سیله استهزا ایدر ، مع مافیه قیزینی قفس آرقه سندن
چیقارده من ؛ کنیدیسی دخی نه اولدیغنی بیله من بر درک
ایندی . طبقه علیماز ؛ محترم مؤلفک دیدیکی کبی :
سیلندر شاپقه کچیرمش ، آنکده اوزرینه برصا دینی

صارمش؛ صرتنه بر فراق کیمش، فقط شالواری
چهاره مامش بر قلاؤن منزلتنددر. « بونلرک بیچاره
قیزلری ایسه جعلی وسطی تربیهلری نتیجه سی اوله رق
ای دوشونه مدیکلری، ای کوره مدیکلری حالده، یالکز
جاهلره خاص بر جرأتله اورتیه آتیلیورلر؛ و اخلاق
غنغولری اقتضاسنجه کندیلرینی تسکین شهوت قوقلاسی
ظن ایتدیکلرندن اولانجه قابلیتلرینی تزینه حصر ایدیورلر.
بر باقیمه، حق لری ده وار؛ زیرا زوجلری قادیانی اوله
تلقی ایدیورلر، حالبوکه اولی بر خانمک، قوجه سنک مادی،
معنوی احتیاجاتی تهوین ایتمکه برابر اوینی تنظیم
و جو قوقلرینی تربیه دهده اظهار درایت ایتمه سی ایجاب
ایدر. « کذلک ایشسرلک، واهی لقلقه لر، مسافر لکه
کیتمک، کیجه یاتیلری، بوش بوغازلق، دیدی قودی،
هله هله نامه لر، بک اوغلی بولوار قاریقاتورنده بر آشای
بر یوقاری پیاسه، بون مارشه کوشه لرنده، شکر چی دکانلر نده
موعد تلاقیلر... امین اولیکز جنرال صاووفک اردوسندن
زیاده ترک لری پریشان ایدیور. « بوتون بونلرک مسئولی
حاشا قادین دکدر؛ بز ارککلر. بز جاهل، بز نادان،
بز اسلامیت کریز حریفلردر.

نه ایسه صوک زمانلرده تعدد زوجات بر آرمودادن
دوشدی؛ مع مافیله آناتولیده آیده الهه ایکی یوزغروش
کچوبده ایکی قاریسی اولمیان ارکک پک آزدر. عائله
مؤسسه سی کو کدن صارصه جق اُک بویوک فلاکتلر دنبری ده
بودر. استانبولده مودادن دوشمه سینه سبب، نه ارککلرده
وقوعی تخیل ایدیلن انتباه، نه ده قادینک واصل مرتبه
رشد اولمه سندن دکل آنجق معیشتک طارالمسی، اسکی
طرزده حرم دائره لری اداره ایدیه مه مسیدر. اوطه لق
اصولنی مودادن دوشورن عامل ده ینه بو پاره سنز لقدر که
انسانک بوزو کورتلکه شکر ایده جکی کلیور.

اسلامیت تعدد زوجاتی غایت مشکل کوریر، منع
درجه سنده قصر ایدر، جمله سینه عدالت؛ اساس اوله رق
قبول اولمشدر که طاقت انسانیه نک فوقده در. « بیک

اوچیوز سنه صوکره ایسه طبایع بوتون بوتون دکشمش،
احوال مالیه باشقه بر شکل امش، عائله اقنومی جمعیت
حاضره نی میدانه کتیر مشدر. بناء علیه تعدد زوجاتی
بین المسلمین منع ایتمکه منفعت عامه واردر. خلیفه بوکی
اوامر ونواهی نک اصدارینه شرعاً مأمور اولدیغندن،
تعدد زوجاتی - واستفراشی - منع خصوصنده جائز
صلاحیتدر « جمعیت اسلامیه نک دهها زیاده پریشانی دن
محافظه سی ایچون در حال تجدیداته تشبث اولنق کرکدر؛
چونکه عائله مؤسسه سی آنجق زوجة واحده اصولیه
تکامل ایده بیلیر. خلیفه نک تعدد زوجاتی منع
ایده بیلمه سی صلاحیتی جلال نوری بک بر مثال ایله ایضاح
ایدیور: « ربانص ظاهر قرآن ایله حرام ایکن بو حرمت،
زمان ایله مقید انواعدن اولدیغی آکلاشیله رق خلیفه
اسلام حضرتلری یوزده طقوز قدر فئضی جائز کورمش
بوکا دائر مراجحه نظامنامه سی قبول ایدیلوب دولت رسماً
فائض آلوب ویرمکده بولنش بوتون بومعاملاتده ذات
سامی مشیختناهی نک امضالری بولنشدر. ظاهر نص
خلافتده خلیفه اوامر ونواهیده بولونجه هیچ، قرآنک
منع درجه سنده تکریه ایتدیکی تعدد زوجات علینده بر
قانون پایه بیلیرلر. « جوارى استقرارنه کلنجه؛ حکومت
عثمانیه نک انکلتزه ایله عقد ایتدیکی معاهده و اعلان
حریت موجبنجه آرتق مملکت مزده اسیر قالمادیغندن بونک
علی العاده فحشیدن فرقی یوقدر؛ زوجه سیله اقامت
ایتدیکی خانه ده فحشه متجاسر اولان شخصی ایسه قانون
جزا محکوم ایتمکده در.

طلاقه کلنجه؛ خرستیانلقدن باشقه تکمیل شرایعده
جائز کورولمش و بالاخره ملل خرستیانیه نک جمله سی ده
قبول ایتمشدر. طلاقک اساسنه دکل، شکل حاضر
غیر معقولنه مخالفز. چونکه بوکونکی طلاقلر شرعی دکدر.
بو برنوع دفع زوجه در که اسلامیت، انضباطسز، سببیز
دفع زوجیه شدتله منع ایدر؛ طلاق اساساً ممنوعدر
یالکز ضرورت آنی مباح قیلار. بز، بو خصوصده

دسائس شرعیه دن استفاده ایدیورز . اسلامیت حقیقه سؤاستعمالاته شدتله مانعدر . نکاح رضای طرفین ایله ایجاب و قبول نتیجه سنده ایکی شریک بیننده عقد ایدیلن بر شرکت اولوب ؛ بو شرکتک فسخی ایچون یارضای طرفین لاحق ویا شریکدر دینینک فسح مقاوله یه بادئ اوله حق مرتبه حیلله وفسادی ظاهر اولمسی ایجاب ایدر . یوقسه یالکز ارکک «بوش اول» دیمه سیله ییقیا لاحق بر عائله یه - بزم آکلادیغمنر معناسیله - عائله دن باشقه هرشی دیمک جائز اولور .

کله م اُک مهمنه : «طرز حاضر ازدواجز» دنیانک «اُک کولونج مسخره لغیدر . «نا معلوملرله اوله نیورز !» پراصه آلیرکن خیار رؤیتز وار ؛ عمرمن اولدجه برلکده یاشایه جغمنر ، چوجوقلرمنی برابر یتشدیروب تربیه ایده جکمنر زوجه لرمنی آلیرکن خیار رؤیتز یوق !.. بوحالمزه وحشیلر کولر ، مدنیلر آغلار ؛ بز ییلمه ین برانسان کامل شوسطرلری اوقوسه کوستبککک ازدواجندن بحث اولندیغنه قانع اولور . اوت ، بزده قادین آلتی پراصه آلقدن ده اهییتسز عد اولور . قاری قوجه بربری ایلک دفعه دوکون کونی ، یتاق اوطنه سنده کورورلر . ربع مسکونده منطقک بو قادار افلاس ایتدیکی بر مملکت یوقدر .

پیغمبرمن (ص.ع) واصحاب کرام حضرتاتی حاشائهم حاشا بویله می اولنیرلردی ؛ بو طرز عجیب ازدواجی دین محمدینک ایجاباتندن کبی کوسترمکدن اوتانالم . چونکه بو ، شایان حقارت برعادتدر ؛ کندیمیزی بار حجابدن قورتاره مازسه ق هیچ اولمازسه دینی - حقمنر یه - حقیر کوسترمیه لم . بز ، حرم وسلاملق اصولنه مخالفز ؛ یوقسه بعض بی ادراک وغرضکار معارضلرمنک توهم ایتدکلری کبی قادینلر ، چیریل چیللاق مجمع ارادله چیقسین دیمیورز . بز دیورز که الله تعالی قادینی ارککه بر رفیق شفیق اولسون دییه یاراتمشدر ؛ بناء علیه قادینلرمن هر نوع علمی ، ادبی اجتماعلرده ؛ قونفرانسلرده ؛ ادبی ، تاریخی

واخلاقی پیهسلر موقع تماشایه قونولان تماشا کاهلرده بزده رفاقت ایده ییلسونلر . اولنه ین قیزلرمنر کانتجه اولنرده قلنج زاده حق بکک دیدیکی کبی «اصلا تسترایتمه سینلر وولیلری رفاقتلرنده اولدقلری حالده کرک یاشلی و عالم ارککلر وکرک هم سن وکفورلی اولان دلیقانیلر ایله ادیبانه کوروشوب حیات عمومییه قاریشسونلر» وبوصورتله غیر معلوملرله ازدواجک اوکی آلینسون ؛ هر کس دیله دیکی ، تحصیل و تربیه سنی تقدیر ایتدیکی بر قیزله اولنهرک منطقمنر عادتلردن قورتولونسون .

جهالتز یوزندن اسلامیتی او یله برحاله کتیرمشزکه تطبیقی بوندن ده ا کوچ برشریعت تصور اولنه ماز ؛ حالبوکه اسلامیت هرشیدن اول سهولت اوزرینه مستند بر قاتوندن ؛ قرآن کریمده [یریدالله بکم الیسر ولا یرید بکم العسر] بیورولور . تکامله اُک زیاده مساعد قانون فقه اسلام اولدینی حالده بزاونی قادینلرمن ایچون برایشکنجه نظامنامه سی کبی ایدیورز . حی علی الفلاح ! جلال نوری بکک بویله اثرلر یازدیران شجاعت مدنیه سی حضورنده کمال حرمتله ایکلیدیکن صوکره آرتق لزومندن زیاده اوزانان مقاله مه شم دیکک نهایت ویرد .

تخصیص ناهیه

یوبوک آدا ؛ ۱۶ حزیران ، ۱۳۲۹

هامش : مجادلات فکریه وقلمیه یه پک زیاده مساعد اولان بو مسئله یه دائر ادیبانه یازیلاچق اعتراضلره جواب خصوصنده آماده ایسه کده بعض بد زبان وبد طینت لک کفر وهذیانته - بو کفرلر منظوم دخی اولسه - لاقید ومستهزی قاله جغمنی شمیدین بیانه حاجت کورورز .

«اهنهاد» ک دوردرنجی نه سنک آلتجی آلفی تمام اولور اولار آبنه برلی تیزید ایدر بککدر .

بهر نسخی قرنه یارده ده حساب ایدرله آبنه برلک نه ده آلی ایکی غروسه اولاسی لازم کلیردی . مجموعه نیک صحیفه لرینک یوغا لایید ایکی مثله بالغ اولده یوسه برلی ده نظر اعتباره آلینیر - آبنه برلی شپیه نه قدر عقلی اولدیغمنر یلک اعلا کلا شبلیر .